

El Virolai

Himne dedicat a la Mare de Déu de Montserrat la primera estrofa del qual comença amb els versos “Rosa d’abril, Morena de la serra, de Montserrat estel”, i que fan que sigui conegut també amb el nom del “Rosa d’abril”.

La lletra del Virolai fou composta per Mn. Jacint Verdaguer i fou publicada en el programa del certamen artístic i musical celebrat amb motiu de les festes del Mil·lenari de Montserrat, el 1880. En el mateix programa s’oferia el premi d’un flabiol d’or amb esmalts a la millor melodia popular que s’adaptés al text de Verdaguer. El 25 d’abril del mateix any fou declarada guanyadora –enmig d’una setantena de composicions– la melodia de Josep Rodoreda.

Mn. Jacint Verdaguer

Nascut a Folgueroles el 1845, fill d’uns pagesos modestos, entrà al seminari de Vic, l’any 1855 i el 1865 guanyà el seus primers premis als jocs florals. Ordenat prevere el 1870, fou destinat a la parròquia rural de Vinyoles d’Orís, on compongué un gran nombre de poemes de to popular i d’apologètica religiosa i on, sobretot, treballà en la seva obra *L’Atlàntida*. Per raons de salut, el 1874 es traslladà a Barcelona i entrà com a capellà a la Companyia Transatlàntica, amb la qual féu nou vegades la travessia d’Amèrica i recuperà del tot la salut. El període comprès entre els anys 1877 i 1893 fou el més fecund i brillant de la seva creació literària. Els anys següents foren marcats per una sèrie de problemes i malentesos amb el seu protector, el marquès de Comillas i amb les autoritats eclesiàstiques de Barcelona i Vic. Els anys que passà al santuari de la Gleba esdevingueren per a ell un exercici ascètic que recull en uns versos desolats i dramàtics reunits en les *Flors del Calvari*. L’autor de *Pàtria*, *Montserrat*, *Jovenívoles*, *Al cel*, *Eucaristia*, ..., va morir a Vallvidrera, l’any 1902.

Mestre Josep Rodoreda

Nascut a Barcelona el 1851. Començà els estudis a l’Escolania de Nostra Senyora del Remei a Barcelona amb Nicolau Manent el qual li ensenyà el solfeig, el piano, l’harmonia i la composició. Del 1875 fins al 1883 va ser professor de solfeig i piano al conservatori del Liceu. Mestre director de la Societat Coral Euterpe del 1876 fins al 1886. El 1878 fou nomenat membre numerari de la Reial Acadèmia de Ciències Naturals i Arts de Barcelona. El 1886 fou nomenat director de les acabadetes de crear Banda Municipal i de l’Escola Municipal de Barcelona de l’Ajuntament de Barcelona. El 1896 marxà a Sant Sebastià per posar-se al front de la banda Municipal d’aquella ciutat. Cap al 1910 es traslladà a Buenos Aires per dirigir l’acadèmia de música que havia fundat Joan Goula i s’hi dedicà a l’ensenyament fins la seva mort el 1922.

Compositor molt prolífic, va escriure més de quatre-centes obres de diferents gèneres. La més coneguda és el *Virolai a la Verge de Montserrat*.

125è
Aniversari
d’El Virolai
1880-2005

El Virolai

Rosa d'abril, Morena de la serra,
de Montserrat estel:
il·lumineu la catalana terra,
guiieu-nos cap al Cel.

Amb serra d'or els angelets serraren
eixos turons per fer-vos un palau.
Reina del Cel que els Serafins baixaren,
deu-nos abric dins vostre mantell blau.

Alba naixent d'estrelles coronada,
Ciutat de Déu que somnià David,
a vostres peus la lluna s'és posada,
el sol sos raigs vos dóna per vestit.

Dels catalans sempre sereu Princesa,
dels espanyols Estrella d'Orient,
sigueu pels bons pilar de fortalesa,
pels pecadors el port de salvament.

Doneu consol a qui la pàtria enyora
sens veure mai els cims de Montserrat;
en terra i mar oïu a qui us implora,
torneu a Déu els cors que l'han deixat.

Mística Font de l'aigua de la vida,
rageu del Cel al cor de mon país;
dons i virtuts deixeu-li per florida;
feu-ne, si us plau, el vostre paradís.

Ditxosos ulls, Maria, els que us vegem!
ditxós el cor que s'obri a vostra llum!
Roser del Cel, que els serafins voltegen,
a ma oració doneu vostre perfum.

Cedre gentil, del Líbano corona,
Arbre d'encens, Palmera de Sion,
el fruit sagrat que vostre amor ens dóna
és Jesucrist, el Redemptor del món.

Amb vostre nom comença nostra història
i és Montserrat el nostre Sinai:
sien per tots l'escala de la glòria
eixos penyals coberts de romaní.

Rosa d'abril, Morena de la serra,
de Montserrat estel:
il·lumineu la catalana terra,
guiieu-nos cap al Cel.

Moderato maestoso

Tornada

Andante espressivo

Estrofa

